

en lav Afgift, hvorimod denne senere skulde stige, saa vilde jeg ikke have kunnet holde mig ved Forpagtningen. Men netop fordi Sagen blev ordnet saaledes, kunde jeg let svare min Afgift; thi jeg kunde lettere senere hen svare 1,000 Rd., end jeg kunde svare 100 Rd. i de første Aar. Dette, troer jeg, stemmer med de virkelige Forhold. Det gaaer derfor ikke an at gjøre den Paastand gjældende, at det vil være rigtigere at sætte en høj Begyndelsesafgift — idet man ligesaa godt kan svare en saadan Afgift i Begyndelsen som senere — og at en saadan Ordning derhos vil luffe Dinene op paa Liebhabere. Denne Paastand, der navnlig er fremkommen fra det ærede Medlem, til hvem jeg nys sigtede, er efter min Mening fuldstændig urigtig, thi man bør dog ikke forudsætte, at de, der attraae saadanne Forpagtninger, ville være saa forfrynede, at de ikke kunne vurdere Forpagtningens Værdi ud over en længere Aarrække. Hvis de virkelig ikke ere saa uddannede, saa vel oplærte og oplyste med Hensyn til Landbrugsforhold, at de kunne danne sig et Begreb om en saadan Forpagters Stilling gjennem en længere Aarrække, saa bør de slet ikke være Forpagtere, men vedblive at være Forvaltere, thi de besidde da ikke den Dygtighed, som de bør have for at komme ind i en selvstændig Stilling, — forudsat da at de ikke have en selvstændig Formue ved Siden af, men skulle leve af Forpagtningen. Jeg vilde saaledes ansee det for meget uheldigt, om man vilde vedtage en Bestemmelse, der gaaer ud paa at opgive Møjligheden af en lav Begyndelsesafgift, og fastsætte en højere varig Afgift. Jeg vilde betragte det som en Rile ind i det hele Forhold, hvorved man, om end ikke forhindrede, saa dog vanskeliggjorde, at navnlig saadanne Personer som de, hvem jeg her har for Die, nemlig dygtige, men uformuende Mænd, kunde overtage Forpagtninger som de her omhandlede. Jeg kan derfor paa ingen Maade gaae ind paa Forslaget under Nr. 1 om at stryge

Bestemmelsen om den lavere Begyndelsesafgift.

Madvig: Naaget den ærede Formand har udtalt, at man skulde holde sig strengt til de Ændringsforslag, som forelægges, saa troer jeg dog, at han vil tillade, at man med et Par almindelige Bemærkninger forbereder, hvad man har at sige om de enkelte Ændringsforslag, fordi jeg troer, at det er just i Forhandlingens Interesse, naar denne er deelt i flere Afsnit, at man strax i Begyndelsen antyder det Standpunkt, man fastholder i hele Sagen, saa at man ved at ytre sig om et enkelt Forslag kan være vis paa at blive forstaaet, og ikke opfattet saaledes, som om man gik i en anden Retning end den, man har tilfjortet at gaae. Ved 2den Behandling af denne Sag yttrede det ærede 1ste Medlem for 7de Kreds (Steel), at det havde en vis Interesse at see Partierne slutte sig sammen paa en anden Maade end sædvanligt. Denne Uttring, som vistnok fremkom netop ligesoverfor mig, forundrede mig; thi skulde der overhovedet her være Tale om Partier, saa veed det ærede Medlem jo, at jeg, forsaavidt jeg hører til noget Parti, blandt alle Medlemmer staaer den ærede Dedsfører allernærmest, og at det altsaa maa være en reen indviuel Opfattelse, der har ført mig til i denne Sag at stemme med Mænd, som jeg ellers i flere Punkter afviger betydeligt fra. Jeg skal svar antyde, hvorledes jeg stiller mig. Jeg ønsker, at al Eiendom i Landet er fri, saaledes at man paa den kan anvende Contractsfriheden. Jeg holder meget stærkt paa dette, men jeg hører ikke til dem, der troe, at vi, forsaavidt det endnu er nogen usfri Jordeiendom tilbage, kunne med eet kraftigt Skridt og ved Tvangsforanstaltninger forandre dette Forhold, og jeg vil ikke være med til at gennemføre en saadan Forholdsregel, hvor det er saa vanskeligt at finde et fast Grundlag for en retfærdig Afgjørelse, som det er ved en Fæstevangsslov.